

Mudde, Rien

Onderwerp: FW: vliegbasis Leeuwarden

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Lw.Communicatie@mindef.nl [mailto:Lw.Communicatie@mindef.nl]

Verzonden: maandag 30 juli 2018 15:20

Aan:

CC:

Onderwerp: RE: vliegbasis Leeuwarden

Goedemorgen mevrouw,

We voegen uw adres toe aan onze mailinglijst.

In antwoord op uw vragen hoop ik dat we uw zorgen weg kunnen nemen en u een stuk geruster en met veel plezier in het mooie Britsum kunt wonen.

U stelt vragen over de veiligheid om in de buurt van een vliegbasis te wonen en de mate van luchtverontreiniging die dit met zich mee brengt. Dit is lastig om te beantwoorden, want deze beleving is voor iedereen weer anders. Er wonen bijvoorbeeld ook mensen in de buurt van een tankstation, een snelweg met transport voor gevaarlijke stoffen en hoe veilig of gevaarlijk is dat?

De vliegbasis kent strenge milieueisen en hier houdt men zich streng aan. In 2017 bijvoorbeeld dreigde de vliegbasis over de geluidsnormering heen te gaan en aan het einde van het jaar is toen daadwerkelijk minder gevlogen om binnen de contouren te blijven. Onze collega's van de afdeling Bedrijfskwaliteit en Vliegveiligheid zorgen er dagelijks voor dat de vliegbasis zo veilig mogelijk werkt en het risico op ongevallen zo klein mogelijk is voor zowel onze collega's en materieel als ook de omgeving (mens en natuur). Er worden audits gehouden en overtredingen worden formeel aangepakt. Veiligheid zit diep in het bewustzijn van alle mensen die werken op de vliegbasis, het is immers ook voor hun eigen veiligheid. In het laatste COVM overleg is gesproken over een GGD-rapport waarin is geconcludeerd dat er geen relatie te leggen is tussen de vliegbasis en een aantal ziektemeldingen in de regio. "Het wonen / leven in de nabijheid van de vliegbasis Leeuwarden brengt geen verhoogd risico met zich mee ten opzichte van het wonen naast een 'normale' doorgaande weg." Er is toen zelfs een vergelijking gemaakt dat een week oefenen tijdens Frisian Flag (onze grootste internationale oefening in april) dezelfde hoeveelheid fijnstof afgeeft als een zondagmiddag in het Vondelpark in Amsterdam. U kunt dit rapport opvragen via de gemeente, provincie en/ of de GGD.

Het lozen van kerosine op zich is niet mogelijk met een F-16, in tegenstelling tot veel burger/passagierstoestellen. Er zit namelijk geen afvoer/ klep in de tank. Wat in een noodgeval (bijvoorbeeld als de motor uitvalt) wel mogelijk is, is om de externe brandstoftanks af te werpen. Deze procedure wordt door vliegers maandelijks in de simulator beoefend, maar is voor zover ik weet de afgelopen 30 jaar niet daadwerkelijk uitgevoerd op de vliegbasis Leeuwarden. Daarbij is het van belang dat in zo'n geval door de vlieger altijd geprobeerd wordt de tanks af te werpen richting onbewoond gebied, het risico voor omwonenden daarmee minimaliserend. Wat in de praktijk meestal gebeurt als een vlieger nog teveel brandstof heeft om veilig te kunnen landen, is dat hij met een aantal rondes vliegen de brandstof opmaakt. We lozen dus niets in de lucht.

Wanneer F-16's hun dalende bocht beginnen om te gaan landen, hebben ze nog een snelheid van zo'n 350 km per uur. (In volle vlucht, tijdens bijvoorbeeld oefeningen boven de Noordzee, zijn snelheden van zo'n 750 km per uur niet ongebruikelijk.) Voordat deze dalende bocht ingezet wordt, wordt door de vlieger meerdere systemen gecontroleerd op juiste werking. Mocht hij/zij hier een probleem ontdekken wordt de dalende bocht niet ingezet en wordt eventueel weg geklommen van de grond om voorkomende problemen op te

lossen. Soms vliegen ze dan langs de verkeerstoren zodat zij met een visuele inspectie kunnen zien wat het mogelijke probleem is en kunnen de juiste maatregelen worden genomen om het vliegtuig zo veilig mogelijk te laten landen. Hulpdiensten staan altijd stand by als er wordt gevlogen. Dat varieert van de 'vogelman', die zoveel mogelijk dieren op afstand houdt tot en met de brandweer.

De meest gebruikte procedure om te landen met een F-16 is vanuit een zogenaamd "overhead patroon". Dit ziet u als een normale dalende bocht richting de landingsbaan. Bij slecht weer wordt gebruik gemaakt van een instrument landingssysteem, waarbij de vlieger in de cockpit zeer nauwkeurige indicaties krijgt hoe snel hij moet dalen en welke richting hij moet aanhouden. In dit geval wordt niet vanuit een dalende bocht geland, maar wordt er van geruime afstand recht op de baan afgevlogen.

De "duikvlucht zonder motor" is een procedure die vrij regelmatig wordt geoefend zodat alle vliegers hierop getraind zijn. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat de motor hierbij niet daadwerkelijk uitgezet wordt, maar op minimale toeren draait. Mocht de vlieger niet tevreden zijn met de uitvoering kan altijd gekozen worden de procedure af te breken door middel van gas te geven en indien noodzakelijk de procedure nogmaals te beoefenen. Het kan zijn dat u deze procedure ervaart als "vervaarlijke duikvluchten" maar in feite betreft het hier een zeer veilige en nuttige oefening. De F-16 komt hierbij van veel grotere hoogte aan gedoken met ook wat extra snelheid om het zwevend vermogen te verhogen. Aangezien deze procedure van grotere hoogte (circa 3 km) aanvangt, is in dit geval ook de dalhoek groter, wat de illusie kan veroorzaken dat het hier een gevaarlijke duikvlucht betreft.

Boven bebouwd gebied is de verplichting dat er minimaal 500 meter boven het hoogste obstakel wordt gevlogen. Vliegers hebben hier speciale kaarten voor bij zich om deze te herkennen en te vermijden. Tevens is de richtlijn dorpen en steden zoveel mogelijk te vermijden, dus er omheen te vliegen indien mogelijk. Als vliegers hiervan afwijken heeft dit vooral met veiligheidsaspecten te maken.

Op de vliegbasis hebben we twee start- en landingsbanen, een grote en een kleine. Deze worden beide gebruikt afhankelijk van de windrichting. Vliegtuigen stijgen op en landen tegen de wind in. In principe gebruiken we de hoofdbaan (de grote baan, die loopt globaal van Marsum naar Cornjum). Indien de kleine baan wordt gebruikt (deze loopt globaal van Engelum richting Jelsum), kan dat voor wat meer overlast zorgen. Als de F-16's voor hun oefening veel gewicht bij zich hebben (zoals -oefen-bommen en/of camera-apparatuur) en vanaf de korte baan moeten opstijgen, hebben ze meer vermogen nodig om tijdig in de lucht te hangen. Hiervoor gebruiken ze dan de naverbrander. Ook dit heeft alles te maken met de veiligheid, maar produceert wel meer geluid bij het opstijgen.

Een heel verhaal, mocht u nog vragen hebben, dan verneem ik dat graag.

Met vriendelijke groet,
Natasja van Rijn-Kooistra
Waarnemend Hoofd Sectie Communicatie Vliegbasis Leeuwarden / senior communicatie adviseur

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van:

Verzonden: vrijdag 27 juli 2018 14:54

Aan: %Lw Communicatie, CLSK/LW/P&BV/COMM <Lw.Communicatie@mindef.nl>

Onderwerp: Re: vliegbasis Leeuwarden

Goedemiddag,

Hartelijk dank voor je bericht.

Ik zou graag de antwoorden per mail ontvangen.

En ik wil ook graag de digitale nieuwsbrief ontvangen.

Ik hoor graag!

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: "Lw Communicatie" <Lw.Communicatie@mindef.nl>

Aan:
Cc: "rien mudde" <rien.mudde@rijksoverheid.nl>
Verzonden: Dinsdag 24 juli 2018 13:53:49
Onderwerp: RE: vliegbasis Leeuwarden

Geachte mevrouw,

Via meneer Mudde heeft uw mail ons bereikt. Onze vliegveiligheidsfunctionaris is inmiddels weer terug op onze vliegbasis en nu kan ik uw vragen met hem door nemen. Daarna neem ik contact met u op om de antwoorden door te nemen. Wilt u deze per e-mail ontvangen of doet u dat liever in een telefoongesprek? In dat geval ontvang ik graag uw telefoonnummer.

Indien u prijs stelt op het ontvangen van onze digitale nieuwsbrief, dan verneem ik dat ook graag. Ik kan u dan toevoegen in de verzendlijst. Op die manier wordt u op de hoogte gehouden van vliegactiviteiten van onze vliegbasis, die voor u als omwonende van belang kunnen zijn.

Met vriendelijke groet,
Natasja van Rijn-Kooistra
Waarnemend Hoofd Sectie Communicatie Vliegbasis Leeuwarden / senior communicatie adviseur

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Mudde, Rien
Verzonden: dinsdag 26 juni 2018 16:07
Aan:
Onderwerp: RE: vliegbasis Leeuwarden

Geachte mevrouw

Het secretariaat van de Commissie Overleg en Voorlichting Milieu Luchthaven Leeuwarden heeft geen rol in de beantwoording van vragen en de behandeling van individuele klachten. Vragen en klachten betreffende het gebruik van de vliegbasis Leeuwarden kunnen worden ingediend op het online klachtenformulier van de Koninklijke Luchtmacht. Dit formulier kunt u vinden op de hieronder vermelde website:
<https://www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen/klachten-geluidsoverlast>
Daarnaast is het mogelijk om telefonisch een klacht in te dienen Dit kan via het gratis klachtennummer van de Koninklijke Luchtmacht:
0800-022 60 33
Ik heb uw email doorgestuurd naar de sectie Communicatie van de Koninklijke Luchtmacht met het verzoek de behandeling over te nemen.

met vriendelijke groet,

Drs. M.H. (Rien) Mudde

Secretaris Commissie Overleg en Voorlichting Milieu Luchthaven Leeuwarden

Cluster Ruimte / Sectie Omgevingsmanagement Afdeling Klant en Vastgoedmanagement/ Directie Vastgoedbeheer Rijksvastgoedbedrijf Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Postadres:
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

Bezoekadres:

Hanzelaan 310
8017 JK Zwolle
Kamer 6.044

0653362085

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van:

Verzonden: dinsdag 26 juni 2018 15:33

Aan: Mudde, Rien

Onderwerp: vliegbasis Leeuwarden

Goedendag,

Ik heb gelezen dat u de COVM-secretaris van vliegbasis Leeuwarden bent, vandaar mijn bericht aan u.

Vorig jaar ben ik vanuit het midden van het land naar Britsum verhuisd. Zoals u weet ligt dit vlakbij de vliegbasis Leeuwarden. Ik ben gaan samenwonen met mijn vriend die zijn hele leven lang al in Stiens woont en wel gewend is aan het geweld van de straaljagers. Voorheen kwam ik in Britsum alleen in de weekenden en had ik geen last, maar nu ik hier woon heb ik dus ook te maken met de F16's die over onze tuin vliegen. Ik ben hier eerlijk gezegd best wel van geschrokken. Het geluid, de kerosine die geloosd wordt, de snelheid en de nabijheid van de vliegtuigen vind ik ronduit beangstigend.

Ik heb de website bekeken en ik begrijp de noodzaak van het vliegen en van de oefeningen maar ik heb toch wel een hoop vragen.

Hoe veilig is het eigenlijk om in de buurt van de vliegbasis te wonen? En hoe staat het met de luchtvervuiling; is het eigenlijk wel gezond om zo dichtbij te wonen? Tijdens de oefenweken van Frisian Flag vond ik de vliegtuigen af en toe gevaarlijke landingsduiken naar beneden maken boven ons dorp. Het gaat tenslotte om oefeningen, dus dan kan er ook wel eens iets mis gaan. En hoe groot is de kans dat er een vliegtuig tijdens een oefening naar beneden stort of een ongeluk krijgt. Ik dacht dat er niet boven bewoond gebied gevlogen mocht worden? En verder begreep ik dat de startbaan richting Marsum ligt en de landingsbaan boven Britsum, maar ik zie de straaljagers toch met regelmaat richting Britsum opstijgen, is dat een blijvende situatie of komt daar nog verandering in?

Ik hoop dat u mijn vragen kan beantwoorden en me wat meer kan geruststellen en dat ik met een meer veilig gevoel in Britsum kan wonen.

Met vriendelijke groet,